

Vammaisneuvosto 2021–2025

Muistio

3/2021

Lahden kaupungin vammaisneuvosto

Aika: 16.12.2021 klo 16.15–17.34

Paikka: Teams-etäyhteyden välityksellä

Läsnä:

Saija Granlund	puheenjohtaja
Tomi Honkanen	varapuheenjohtaja
Seppo Mustonen	jäsen
Jari Vaalajoki	jäsen
Anna-Maria Mitchell	jäsen
Mikko Virtanen	jäsen, Päijät-Hämeen neuroyhdistys ry
Hannu Huovinen	jäsen, Päijät-Hämeen Näkövammaiset ry
Pirkko Vaittinen	jäsen, Lahden Seudun Invalidit ry
Ritva Korhonen	jäsen, Lahden Seudun Sairaus- ja tapaturmainvalidit ry
Ilja Anttila	jäsen, Suomen Kipu ry
Mika Järvelä	varajäsen, Lahden seudun kehitysvammaisten tuki ry
Tiina Häyrinen	asianhallintapäällikkö
Sanna Virta	osallisuuskoordinaattori
Jaana Hovatov	sihteeri

Poissa:

Johanna Järvelä	jäsen, Lahden seudun kehitysvammaisten tuki ry
Tero Harju	asiantuntija, Lahden Tilakeskus

1 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2 § Läsnäolijoiden toteaminen

Vanhusneuvosto 2021–2025

Todettiin läsnäolijat.

3 § Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

4 § Kevään 2022 kokousaikataulu

Syksyn 2021 kokouspäiväksi valikoitui torstai ja aloitusajankohdaksi klo 16:15

Määritellään kevään 2022 kokousajankohdat koko vammaisneuvostolle ja rakennustyöryhmälle.

Rakennustyöryhmän kokousajankohdat laitetaan näkyviin vammaisneuvoston www.lahti.fi sivuille lausunnon pyytäjien nähtäville, Mikäli sovittuun päivään ei ole tulossa lausunnonantoa, esittelijä peruu kokouksen viimeistään edellisen viikon torstaina.

Kevään kokouspäiviksi ehdotettiin torstai 13.1.2022, torstai 24.2.2022, tiistai 29.3.2022 ja torstai 12.5.2022. Rakennustyöryhmän kokoukset sovitaan erikseen työryhmän ensimmäisessä kokouksessa, jonka jälkeen ne laitetaan näkyviin vammaisneuvoston www.sivuilla.

Päätös: Kokouspäivät hyväksyttiin esityksen mukaisesti. Todettiin kuitenkin, että mikäli kokoukset venyvät harvennetulla rytmillä, lisätään kokouspäiviä.

5 § Esteettömyystunnuksen myöntäminen, pohjamateriaalia seuraavaan kokoukseen

Kuntalainen Kari Lindström otti yhteyttä edelliseen vammaisneuvostoon (20.5.2021)

esteettömyystunnuksen tiimoilta ja toivoi, että vastaavaa tunnustusta voisi hakea Lahden kaupungissa.

Vaasan kaupungin www.sivuilta löytyy Vaasan toiminnan historiaa ja kriteeristö. Yhteyshenkilönä

Vaasassa toimii esteettömyyskoordinaattori Elisabeth Hästbacka.

Olisiko vammaisneuvosto kiinnostunut kuulemaan Vaasasta lisää, kysytäänkö onnistuisiko tapaaminen etäyhteydellä seuraavassa kokouksessa?

Vanhusneuvosto 2021–2025

Päätös: Päätettiin, että esittelijä pyytää esteettömyyskoordinaattori Elisabeth Hästbackan vammaisneuvoston vuoden 2022 toiseen kokoukseen 24.2. etäyhteyksien kautta esittelemään Vaasan kaupungin toteutusta.

6 § Asialistan, tehtyjen lausuntojen/kannanottojen ja muistioiden jakelu

Miten ja kenelle vammaisneuvosto haluaa jaettavaksi? Alla kuvattuna nykytilannetta

- asia-/esityslista (vammaisneuvosto)
- asialista (vammaisneuvoston rakennustyöryhmä)
Huom! rakennustyöryhmän asialistaa ei jaeta kuin kyseisen ryhmän jäsenille
- tehdyt lausunnot/kannanotot, jotka eivät näy muistiossa
Huom! rakennustyöryhmän lausuntoja ei jaeta kuin rakennustyöryhmän jäsenille, rakennusvalvontaan tms viranomaiselle ja lausunnon pyytäjälle.
- muistiot (vammaisneuvosto) julkaistaan www.sivuilla
Huom! rakennustyöryhmän muistiota ei julkaista.

Päätettiin seuraavasti jatkosta:

vammaisneuvoston asia-/esityslista

- > jäsenille ja varajäsenille

rakennustyöryhmän asialista

- > vain rakennustyöryhmän jäsenille

vammaisneuvoston lausunnot/kannanotot, jotka eivät näy muistiossa

- > jäsenille ja varajäsenille

rakennustyöryhmän lausunnot

- > vain rakennustyöryhmän jäsenille

vammaisneuvoston muistiot

- > julkaistaan www-sivuilla (ei jaeta)

rakennustyöryhmän muistiot/lausunnot (kaavat, rakennusluvut)

- > jos saadaan seuranta järjestettyä, milloin rakennuslupa on myönnetty / kaava hyväksytty, julkaistaan rakennustyöryhmän lausunnot vammaisneuvoston www-sivuille sen jälkeen;

Vanhusneuvosto 2021–2025

julkaisulla ei ole kiire, joten rakennustyöryhmän jäsenet voivat seurata asiaa ja ilmoittaa vammaisneuvoston sihteereille asiasta

7 § Lausuntopyyntö Lahden keskustavision 2030 jatkotyöstä

Koottiin vammaisneuvostolta yhteinen vastaus, jonka esittelijä täyttää ja lähettää (lausuntopyynnön kysymykset liitteenä).

Tärkeimmiksi kohteiksi valittiin seuraavat:

2.

palveluiden sujuva, turvallinen ja esteetön saavutettavuus kaikille ja kaikilla kulkumuodoilla kaupunki–kiinteistöt–yritykset -yhteistoiminnan kehittäminen kiinteistöjen ja liiketilojen kehittäminen vastaamaan nykytarpeita viihtyisän ja terveellisen elinympäristön turvaaminen

3.

luonnon läheisyyden korostaminen ja luontoreittien kehittäminen urheilu- ja liikuntapaikkojen kehittäminen monipuoliset kaupalliset palvelut

4.

sujuvat liikenneyhteydet kaupungin sisältä ja lähikunnista liikenneturvallisuuden ja esteettömyyden parantaminen talvikunnossapidon kehittäminen

5.

luomalla kohtaamisen ja oleilun paikkoja eri ikäisille (leikkipuistoja, istumismahdollisuuksia) laadukas katu ympäristö valaistuksen ja kausivalaistuksen parantaminen

6.

Kokoaikainen esteettömyyden ja saavutettavuuden huomiointi jokaisella osa-alueella suunnittelusta toteutukseen on tärkeää.

Vanhusneuvosto 2021–2025

Le-pysäköintipaikkojen riittävyys ja oikeat, päivitettyt sijainnit mahdollistavat tasa-arvoista liikkumista kaupunkialueella.

Bussivuorojen lisääminen ja erityisryhmien mahtuminen kyytiin huomioitava. Nyt merkittävää ahtautta apuvälineiden käyttäjille.

8 § Katualueen esteettömyyspuutteet, Ahtialantien korjaustyöt

Lahden kaupungin vammaisneuvosto on saanut palautetta Ahtialantien korjauksista ja siellä olevista kivetysluisista. Samansuuntaista palautetta on tullut myös muualta kaupungista.

Vammaisneuvosto voi halutessaan antaa kannanoton, jossa esitetään Lahden kaupungin alueelle tinkimättömät tavoitteet esteettömyydestä katukivetysten reunamille.

Lyhennelmä kaupunkilaisen yhteydenotosta vammaisneuvostolle:

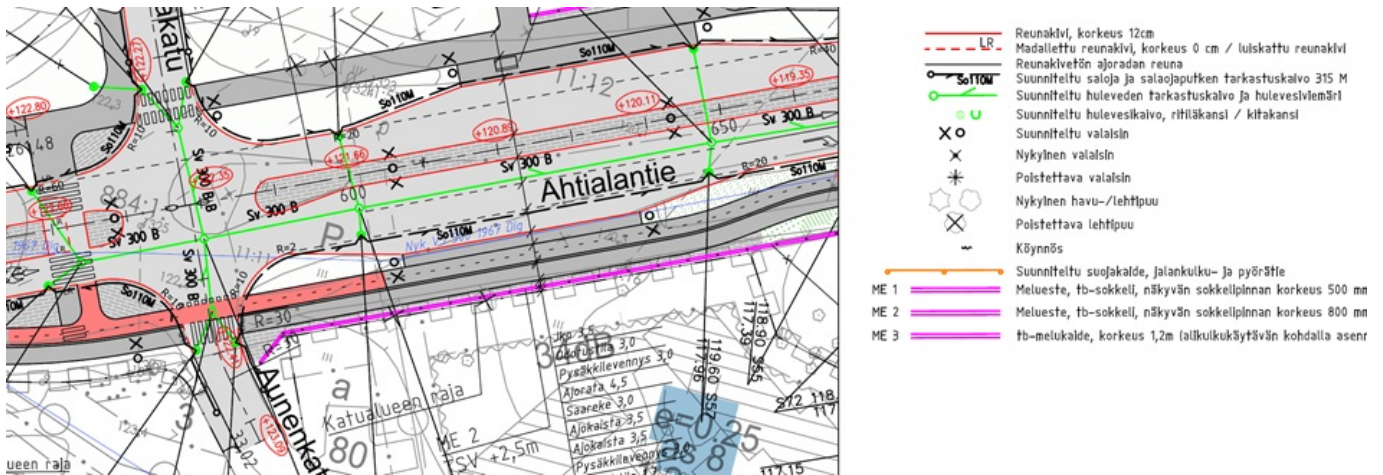
"Elämänmuutoksien myötä kiinnitän huomiotani esteettömyyteen. Ahtialantien korjauksista olen huomannut, että ylikulut ovat aivan liian jyrkkiä pyöräilijöille, sähköisille välineille, pyörätuolille ja lastenvaunuille".

Kohteen projektipäällikön ja suunnitteluinsinöörin vastaus asiaan:

- - Eli tällä hetkellä työ on siis tosiaan vielä keskeneräinen ja viimeinen 5 cm asfalttikerros puuttuu. Lopullinen suunnitelman mukainen tilanne on, että kyseisen kohtaan tulee madallettu reunakivi, korkeus 0 cm. (paikoitellen korkeusero nyt on jopa hieman yli 5 cm, mutta tämä korjataan ensi vuonna kompensoimalla asfaltin paksuutta tai laskemalle kiveä). Suunnitelmien madalletun reunakiven korkeus on kevarin kohdilla kaikkialla 0 cm ei 4 cm.

"Ahtialantien pohjoispuoli on yhdistetty jalankulku ja pyörätie, yhdistetyllä reitillä madalletun reunakiven (3–4 cm) käyttö on suunnitteluohjeiden mukainen. Reunakivellä ohjataan myös hulevesiä. Sujuvampi pyöräily reitti on suunniteltu Ahtialantien etelä reunalle."

Vanhusneuvosto 2021–2025

Näkövammaisten liitto ry:n / esteettömyysasiantuntija Juha Sylbergin lausunto:

”Kuvassa oli niin huono resoluutio että ihan varmasti ei osaa sanoa. Tekstissä oli kuitenkin mainittu että risteyksessä käytetään Luiskattua reunatukea. Se on hyvä ja tuntuu kepillä. Pyöräilijöiden ja pyörällisten apuvälineiden kohdalla reunatuki on nolla senttiä joten se kohta ei toimi valkoisella kepillä. Ilmeisesti vieressä on kolmen-neljän sentin pystysuora reunatuki näkövammaisia varten. Kolme senttiä ei löydy kepillä helposti, neljä senttiä on vähimmäis mitta. Eli näkövammaisten reunatuen pitäisi olla mieluummin neljä-5 senttiä kuin kolme-4 senttiä. Käytännössä noissa on yhden sentin toleranssi joten jos kolme senttiä toleranssin kanssa toteutunut korkeus on kaksi senttiä se ei missään tapauksessa toimi valkoisen kepin kanssa.

Liikennevaloissa piippareiden sijaan pitäisi käyttää koputus ääntä, se ei häiritse naapureita samalla tavoin kuin piippari. Suunnittelutoimisto WSPn kanssa yritämme löytää parhaillaan parempaa ääntä liikennevalo ylityksiin. Tästä saadaan toivottavasti kansallinen ohje.”

Lahden Liikenneturvan jäsenen Erkki Wahlforsin lausunto:

”Kävin sunnuntaina katsomassa sitä Ahtialantien kevytväylää. Kokonaisuutena se yllätti minut positiivisesti.

Vanhusneuvosto 2021–2025

Kevytväylät kulkevat Ahtialantien molemmin puolin ja ovat mielestäni riittävän leveät jalankulkijoille, pyöräilijöille sekä muille käyttäjille. Risteyskohdissa näkyvyys on ihan riittävä.

Koska maassa oli jonkin verran lunta, en pystynyt tarkasti havaitsemaan asfaltin laatua tai risteyskohtien korkeuseroja. Turvallisen liikkumisen edellytyksenä on tietenkin, että korkeuserot ovat mielellään sen luvatus 0 cm ja pyöräilykaistaan on tehty luiska ajoväylän ylityskohtaan, jolloin siitä on turvallista ylittää katu.

Yhtenä turvallisuutta parantavana seikkana lisäisin vielä lähellä Joutjärven kirkkoa olevan alikulkutunnelin kohdalle liikennemerkin vaarallinen risteys molemmin puolille kevytväylää ja molempiin suuntiin, koska tiedän kokemuksesta, että siinä tunnelin kohdalla on jyrkät alamäet, joihin tullaan usein polkupyörillä, sähköpotkulaudoilla yms. kovilla nopeuksilla.

Järvenpääkadun ja Ahtialantien risteyskohdalla on ainakin autoilijoiden kannalta hankala näkemäeste eli meluaita, jolloin Ahtialantien suunnasta kaupunkiin tulevien autot jäävät katveeseen. Paikalla on liikennevalot, mutta sunnuntaina ne olivat vilkulla.

Tässä tärkeimmät havainnot, mitä tein sunnuntaina käydessäni paikalla. Minusta näyttää hyvältä, mutta lopullinen tilanne nähdään vasta keväällä tai kesällä luvattujen korjausten jälkeen.”

Päätös: Vammaisneuvosto antaa edellä olevan lausuntonaan ja pyytää lisäksi huomioimaan mm. seuraavat: korjaustavoitteille aikataulut, koko kaupungin alueen ylikulut tulee tarkistaa, rakentamisen ja urakoinnin aikana on mahdollistettava kulkeminen rakennettavissa tiekohteissa.

9 § Seuraavan kokouksen aiheet

- kaupunkialueen pankkiautomaattien esteettömyys
- esteettömyystunnuksen myöntämisen kriteerin Lahden kaupungissa
- toimintasuunnitelma vuodelle 2022 ja vuoden 2021 toimintakertomus

Vanhusneuvosto 2021–2025

Merkittiin tiedoksi.

10 § Muut asiat

Jäsen Mikko Virtanen totesi, että vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisissa kuljetuspalveluissa on ollut ongelmaa sen jälkeen, kun palveluntuottaja vaihtui. Vammaisneuvosto kutsuu seuraavaan kokoukseen (13.1.2022) Päijät-Sotesta kuljetuskoordinaattorit ja Aluetaksin edustajat keskustelemaan tilanteesta ja mahdollisista muutostoimenpiteistä.

Puheenjohtaja muistutti, että koronatilanteen pahenemisen vuoksi peruttu joululounas järjestetään keväällä 2022.

Puheenjohtaja kiitti osallistujia kuluneesta kaudesta ja toivotti kaikille hyvää joulua.

11 § Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 17.34.

Muistion vakuudeksi

Jaana Hovatov
valmistelusuunnittelija